

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta informačních technologií

Dokumentácia k projektu z predmetov IFJ a IAL
Implementácia prekladaču imperatívneho jazyka IFJ22

Tím xhrach06, varianta BVS

Matej Hrachovec, xhrach06

Dominik Truchly, xtruch01

Jakub Brnak, xbrnak01

Michal Ondrejka, xondre15

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Práca v tíme	3
a. Komunikácia v tíme	3
b. Správa kódu	3
c. Priebeh rozdelenia práce	3
3. Implementácia.....	4
a. Lexikálna analýza	4
b. Syntaktická analýza	4
c. Sémantická analýza	4
d. Precedenčná analýza výrazov	4
e. Tabuľka symbolov	4
f. Generácia kódu	4
4. Dátové štruktúry.....	5
a. Lexém	5
b. AutomatState	5
c. Token	5
d. Tabuľka symbolov	5
e. Zásobník precedenčnej analýzy	5
5. LL-gramatika	6
6. LL-tabuľka	8
7. Konečný automat	9
8. Precenčná tabuľka na spracovanie výrazov	10
9. Členenie súborov	10
10. Záver	10

1. Úvod

Táto dokumentácia popisuje implementáciu prekladaču impetívneho jazyka IFJ22. Dokumentácia je rozdelená do kapitol a ich podkapitol a popisuje komunikáciu v tíme, rozdelenie práce a popis jednotlivých častí implementácie.

2. Práca v tíme

a. Komunikácia v tíme

Komunikácia a práca na projekte prebiehala od polovice októbra, osobne sme sa stretávali týždenne každý štvrtok, na osobných stretnutiach sme riešili veci ako kosť projektu, prepájanie jednotlivých častí a rozdelenie práce na ďalší týždeň. Komunikácia zároveň prebiehala cez Discord, kde komunikovali ľudia, ktorí boli priamo zúčastnení pri implementácii aktuálnej časti projektu. Začiatky boli pomalé, ale vďaka tímovej práci a efektívnej výmene informácií sme dokázali začať s implementáciou s dostatočným predstihom.

b. Správa kódu

Kód bol zdieľaný pomocou verzovacieho systému Git na platforme GitHub, každý pridával svoj progres po vykonaní nejakej zmeny aj s krátkym popisom. Pri písaní kódu sme používali Visual Studio Code a jeho rozšírenie Microsoft Live Share ktoré nám umožnilo spoločne upravovať kód v reálnom čase.

c. Priebeh rozdelenia práce

Zo začiatku sme sa rozdelili na dve skupiny, jedna mala na starosti kľúčový automat a Lexikálnu analýzu (xtruch01, xondre15) a druhá skupina mala na starosti návrh gramatiky, LL tabuľky a syntaktickú analýzu (xhrach06, xbrnak01). Neskôr sa však rozdelenie muselo zmeniť a každý z nás dostal nové úlohy vzhľadom na potreby dokončenia projektu. Xtruch01 a xbrnak01 dostali na starosti generáciu kódu, xondre15 precedenčnú analýzu výrazov a xhrach06 písanie dokumentácie.

3. Implementácia

a. Lexikálna analýza

Lexikálna analýza bola implementovaná pomocou konečného automatu, ktorý spracováva vstup a rozdeľuje ho na lexémy ktoré následne využíva zvyšok programu, každý lexém má svoj druh a v niektorých prípadoch aj hodnotu. Jej implementácia sa nachádza v súbore `Lexical_analysis.c`.

b. Syntaktická analýza

Syntaktická analýza funguje na princípe rekurzívneho zostupu. Pravidlá gramatiky sú spracovávané pomocou funkcií ktoré ich popisujú. Pravidlá sa vždy vyberajú na základe terajšieho pravidla a na lexéme ktorý je prijatý funkciou `getLexeme()` ktorá je popísaná v súbore lexikálnej analýzy. Pri narazení na chybu sa vždy zavolá príslušný návratový kód a ukončí program. Postupovali sme pomocou našej LL-gramatiky avšak pri niektorých častiach implementácie sme sa museli od pravidiel ochýliť a gramatiku mierne upraviť. Najväčšou prekážkou bolo dostávanie lexémov v správnom čase, aby sme si nepokazili beh programu.

c. Sémantická analýza

Sémantická analýza prebieha zároveň so syntaktickou, berie si informácie z tabuľky symbolov a využíva operácie nad ňou definované na vyhľadávanie premenných, pridávanie funkcií a podobne. Pri narazení na chybu sa vždy zavolá príslušný návratový kód a ukončí program. Prebieha zároveň so syntaktickou analýzou, aby bol zaručený prístup k lexémom. Pri návratových typoch funkcie a pri jej argumentoch bolo ukladanie hodnôt zložitejšie, čo sme vyriešili zavedením dvoch polí priamo v uzle popisujúceho funkciu. Taktiež bolo problematické implementovať, či môže premenná nadobúdať hodnotu null a implementácia návratu z tela funkcie typu `void`.

d. Precedenčná analýza výrazov

Analýza výrazov prebieha pomocou precedenčnej tabuľky spracovávania výrazov. Zavolá sa vždy, keď program narazí na výraz a validuje ho. Funkcia `endExpression` vracia typ daného výrazu, ktorý je využívaný na validáciu správnosti výrazu a na prácu s premennými.

e. Tabuľka symbolov

Tabuľka symbolov, jej štruktúra a funkcie nad ňou sú popísané v súbore `symtable.c`. Skladá sa z binárneho stromu `NODE`, ktorý uchováva informácie o funkciách a ich rámcoch. Každá funkcia obsahuje svoj binárny strom `NODE_LOCAL` kde sú uložené informácie o jej premenných.

f. Generácia kódu

Generácia kódu prebieha taktiež zároveň so syntaktickou analýzou. Táto časť bola najproblematickejšia.

4. Dátové Štruktúry

a. Lexém

Struct Lexeme obsahuje enumerátor kind, ktorý určuje druh lexému, reťazec string, ktorý uchováva jeho skutočnú hodnotu, hodnoty value a fvalue predstavujú hodnoty číselných literálov a lineNumber uchováva riadok na ktorom sa nachádza.

b. AutomataState

Tento enumerátor predstavuje stavy konečného automatu.

c. Token

Dátová štruktúra token popisuje jednotlivé premenné v tabuľke symbolov, obsahujú jeho typ, názov a hodnotu.

d. Tabuľka symbolov

Tabuľka symbolov sa skladá z dvoch hlavných častí, štruktúra NODE uchováva informácie o funkciách: návratový typ, meno, argumenty a ich typy, a taktiež či môže funkcia vracať hodnotu null. Funguje ako binárny vyhľadávací strom kde kľúč predstavuje jej názov. Každá NODE obsahuje NODE_LOCAL, v ktorej sa uchovávajú jednotlivé tokeny, kľúčom tejto tabuľky je taktiež názov premennej uchováva informácie o tom, či je premenná zároveň aj parametrom, jej typ a hodnotu.

e. Zásobník precedenčnej analýzy

Obsahuje prvky štruktúry StackItem ktorá zapúzdruje lexém, naviac obsahuje dátový typ výrazu a typ operandu

5. LL-gramatika

- 1: p_start -> prologue p_body p_end
- 2: prologue -> <?php declare (strict_types = 1) ;
- 3: p_end -> EOF
- 4: p_end -> ?>
- 5: p_body -> ϵ
- 6: p_body -> p_prikaz p_body
- 7: params_in_start -> ϵ
- 8: params_in_start -> params_in params_in_next
- 9: params_in -> expression
- 10: params_in -> VAR
- 11: params_in_next -> , params_in params_in_next
- 12: params_in_next -> ϵ
- 13: types -> int
- 14: types -> float
- 15: types -> string
- 16: func_typesq -> ? func_types
- 17: func_typesq -> func_types
- 18: func_types -> types
- 19: func_types -> void
- 20: var_typesq -> ? types
- 21: var_typesq -> types
- 22: func_def -> function ID (params) : func_types { f_body }
- 23: params -> ϵ
- 24: params -> var_types VAR params_next

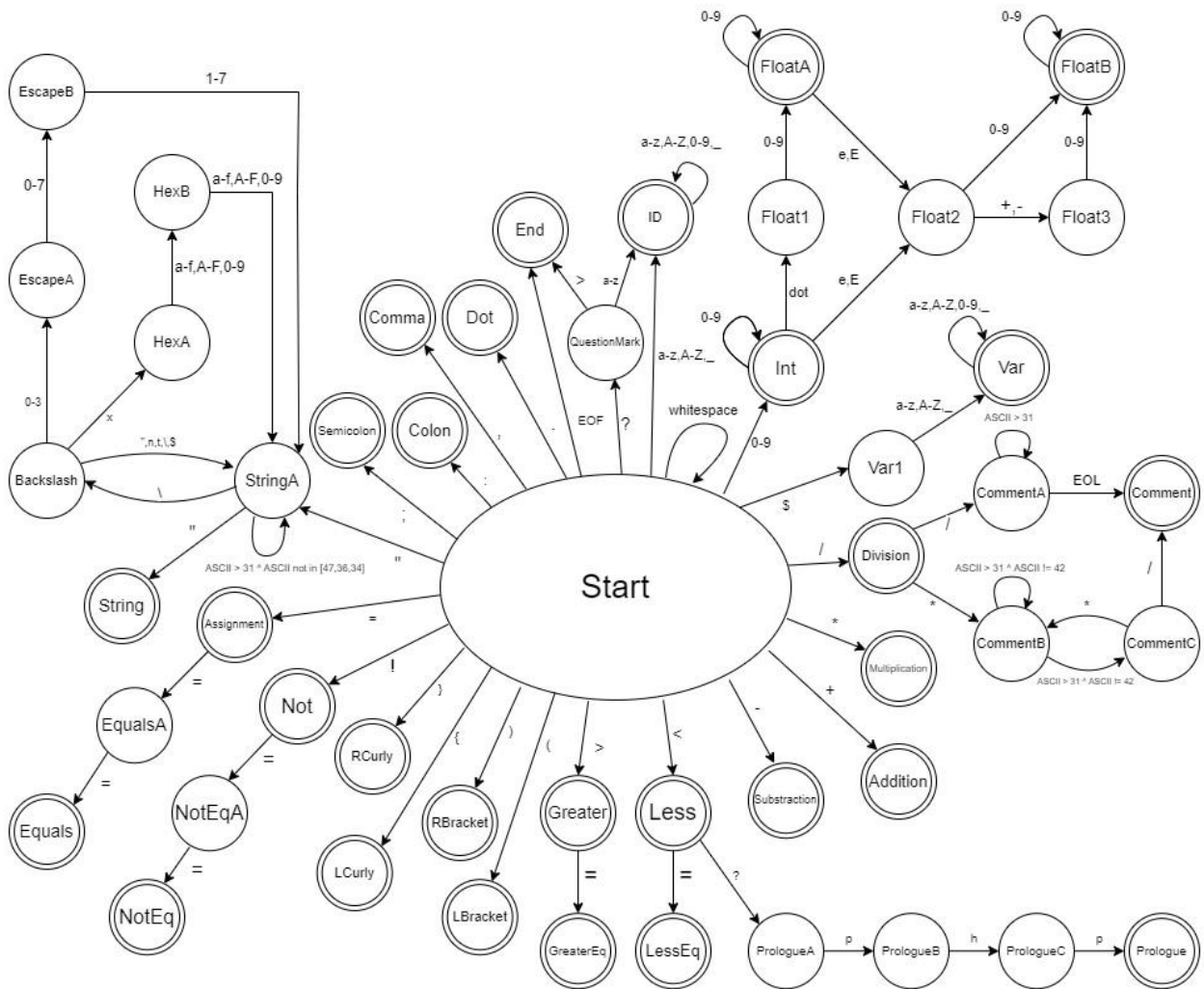
25: params_next -> , var_types VAR params_next
 26: params_next -> ϵ
 27: f_body -> f_prikaz f_body
 28: f_body -> ϵ
 29: f_prikaz -> VAR = assignment ;
 30: f_prikaz -> func_call ;
 31: f_prikaz -> if (expression) { f_body } else { f_body }
 32: f_prikaz -> while (expression) { f_body }
 33: f_prikaz -> return ret_value ;
 34: ret_value -> expression
 36: ret_value -> ϵ
 37: ret_value-> VAR
 38: p_prikaz -> function ID (params) : func_types { f_body }
 39: p_prikaz -> VAR = assignment ;
 40: p_prikaz -> func_call ;
 41: func_call -> ID (params_in_start)
 42: p_prikaz -> if (expression) { in_body } else { in_body }
 43: p_prikaz -> while (expression) { in_body }
 44: in_body -> in_prikaz in_body
 45: in_body -> ϵ
 46: in_prikaz -> VAR = assignment ;
 47: in_prikaz -> func_call ;
 48: in_prikaz -> if (expression) { in_body } else { in_body }
 49: in_prikaz -> while (expression) { in_body }
 50: assignment -> expression
 51: assignment -> func_call

6. LL-tabuľka

Nonterminal	declare	(	strict_types	=	1	)	:	Eof	?	e	expression	VAR	,	int	float	string	?	void	function	ID	:	{	}	var	types	if	else	while	return	\$
p_start	1																													
prologue		2	2		2	2	2	2																						
p_end								3		4																				
p_body										5		6							6	6						6		6		
params_in_start										7	8	8																		
params_in											9	10																		
params_in_next										12				11																
types														13	14	15														
func_typesq														17	17	17	16	17												
func_types														18	18	18	19													
var_typesq														21	21	21	20													
func_def																			22											
params										23															24					
params_next										26		25																		
f_body										28		27								27						27	27	27	27	
f_prihez												29								30						31	32	33		
ret_value											34	37																		
p_prihez												39							38	40						42	43			
func_call																				41										
in_body										45		44								44						44	44	44		
in_prihez												46								47						48	49			
assignment											50									51										

7. Konečný automat

8. Precenčná tabuľka na spracovanie výrazov

*	/	+	-	.	(	)	i	rel	\$	Input/Stack
>	>	>	>	>	<	>	<	>	>	*
>	>	>	>	>	<	>	<	>	>	/
<	<	>	>	>	<	>	<	>	>	+
<	<	>	>	>	<	>	<	>	>	-
<	<	>	>	>	<	>	<	>	>	.
<	<	<	<	<	<	=	<	<	-	(
>	>	>	>	>	-	>	-	>	>	)
>	>	>	>	>	-	>	-	>	>	i
<	<	<	<	<	<	>	<	>	>	rel
<	<	<	<	<	<	-	<	<	-	\$

9. Členenie súborov

Lexical_analysis.c: implementácia lexikálnej analýzy

Syntax_analysis.c: implementácia syntaktickej a sémantickej analýzy, generácia kódu

Syntax_analysis.h: importovanie potrebných súčastí na beh analýzy

Precedent_analysis.c: implementácia precedenčnej analýzy

Makefile: preklad pomocou gcc symtable.c:

implementácia tabuľky symbolov

10. Záver

Tento projekt každého z nás veľa naučil a ukázal nám princíp fungovania prekladačov a tímovej práce. Verím, že naša implementácia je úspešná, aj keď bol projekt náročný.